

Vrijdag 8 januari 1915 – ochtendeditie

Belgische vluchtelingen.

De minister van binnenlandse zaken heeft aan de commissarissen der Koningen - nadat zijn aandacht daarop is gevestigd - met het oog op gevaar, dat de aanwezigheid in ons land van vrouwelijke vluchtelingen van losse zeden voor onze openbare gezondheid en zedelijkheid oplevert, bericht, dat het hem gewenst voorkomt, dat alle publieke vrouwen onder de vluchtelingen, benevens alle vrouwen, die zich buiten echt met mannen afgeven, onverwijld, desnoods tegen hun wil, worden overgebracht naar het vluchtoord te Nunspeet.

Te Roosendaal is een Belgische vluchteling aangekomen, die 101 jaar oud is.

Van het westelijk gevechtsterrein.

Parijs, 7 januari. Officiële kennisgeving van vanmiddag drie uur:

De vijand heeft het Belgische bruggenhoofd ten zuiden van Diksmuide fel beschoten.

Londen, 7 januari. De "ooggetuige" in het Engelse hoofdkwartier zegt dat er nooit een oorlog is gevoerd die een scherpere tegenstelling biedt van weelde en ongemak. Het ene ogenblik valt er te vechten tegen koud water, tegen geweldige ontploffingsmiddelen, en een volgend ogenblik valt er te genieten van een gezellig verblijf binnenshuis met warme maaltijden.

De ooggetuige wijst er op dat het nieuwe jaar is aangebroken met een gunstiger toestand voor de bondgenoten dan sedert het begin van de veldtocht is voorgekomen. De Engelse troepenmacht,

aangegroeid tot een groot leger en steeds toenemend in sterkte, heeft mooi werk gedaan.

Er vallen duidelijk drie tijdperken in deze oorlog te onderscheiden; thans treedt men het vierde in. In het eerste tijdperk ging het initiatief van de Duitsers uit; in het tweede raakten zij het kwijt; in het derde herwonnen zij het door een grote overmacht aan te wenden tegen een deel van ons front; in het vierde tijdperk is het initiatief voorgoed overgegaan op de bondgenoten, die de laatste tijd op verschillende plaatsen belangrijke uitkomsten hebben gemaakt. Intussen zit het voordeel vooral in het feit dat de bondgenoten tot het offensief zijn overgegaan.

Het gevolg van de herhaalde kleine successen is dat de vijand genoodzaakt is, uit strategisch en tactisch oogpunt gewichtige punten van spoorwegverbindingen, rivierovergangen en steden op te geven en tenslotte op een andere verdedigingslijn terug te trekken. Al gaat het langzaam en met moeite, toch is elke met veel bloedvergieten en kosten ingenomen Duitse loopgraaf een stap naar het einde van de oorlog.

Wij mogen beweren dat wij beter gekleed zijn dan onze tegenstanders. De gevangen genomen Duitsers geven over onze uitrusting hun bewondering te kennen. Het schijnt der er veel ziekte, met namen tyfus, in de Duitse gelederen heerst.

De Duitse compagnieën bestaan thans uit een mengsel van soldaten van het actieve leger, landweer en Landstorm, ersatz-reservisten en vrijwilligers. Laatstgenoemden worden al zeer minderwaardig beschouwd.

Van de Belgische grens.

Sluis, 7 januari. Betrouwbare ooggetuigen, die gisteren de steek hadden verkend, hebben mij medegedeeld, dat de Duitsers met koortsachtige ijver voortgaan het Noordzeestrand tussen Knokke en Heist tot vlak bij onze grens aan de Cadzanse duinen in staat van verdediging te brengen. Knokke is bezet door een vijftien- tot achttienhonderd man Duitse troepen, zowel infanteristen van de Landstorm als marinematrozen, artilleristen en cavalerie. Tot heden zijn er in de dijk achter de duinen van Knokke naar het Zwin vier kanonnen geplaatst. De Duitse militaire commandant daar had aan de manschappen medegedeeld dat er een landing van Engelse troepen kon worden verwacht, en dat er dan langs het strand tussen Knokke, Heist, Zeebrugge en Blankenberge voorzeker een zware slag zou worden geleverd.

Heist is naar schatting door een drieduizend man troepen bezet. Op de betonvloer van een tennisveld in het badplaatsje Duinbergen is een 42 cm kanon opgesteld te midden van de zeer sterke batterij, die hier uit de duinen het strand bestrijkt. Het bericht dat men daar om het geschutsveld vrij te krijgen acht nieuwe villa's in de lucht heeft laten springen, werd mij bevestigd. De duinen zijn op verschillende plaatsen geëffend. De kanonnen rusten er op betonvloeren, die door balken in het zand gedragen worden. Duinbergen is geheel ontruimd. De mensen moesten hun huizen verlaten, mochten meenemen wat zij konden, maar wat zij achterlieten hebben de soldaten grotendeels buitgemaakt. Verschillende villa's zijn opengebroken. Op tal van plaatsen heeft men de ramen uit de kozijnen genomen en daarachter mitrailleurs opgesteld. Tot zover zijn de gevels van deze huizen dan met dammen van graszoden versterkt. Deze mitrailleurs zijn alle gericht op de weg van Knokke naar Heist, waar alle verkeer verboden is en ten overvloede door prikkeldraadversperringen gestremd. Bovendien gaan de Duitsers voort in dit gebied tal van loopgraven aan te leggen.

De Duitse bezetting van Knokke en Heist is overal bij de burgers ingekwartierd. Gisteren heeft de Duitse overheid in Knokke alle vee en paarden laten opschrijven. Vooral paarden zijn er reeds heel wat gerekwireerd en zelden worden daarvoor bons afgegeven. Gebrek aan levensmiddelen is er nog niet. Mijn zegslieden noemden de verhouding tussen de bevolking en de bezetting goed. De laatste gedroeg zich over het algemeen "braaf en gewillig".

Briefwisseling met België.

De gelegenheid, die tot dusver bestond om door bemiddeling van het provinciaal inlichtingsbureau te Middelburg en verder door de goede zorgen van het Antwerpse comité brieven naar Antwerpen te verzenden, is, naar de Middelburgsche Courant meldt, op last van de Duitse overheid opgeheven.

Wel bestaat er nog gelegenheid, langs deze weg inlichtingen te verkrijgen van strikt neutrale aard. De aanvragen, die door een der inlichtingsbureaus zelf moeten worden ingediend, zijn aan strenge censuur onderhevig.

Belgische vluchtelingen.

In een te Sluis gehouden vergadering van Belgische vluchtelingen, die niet op de lijsten van het steuncomité vermeld staan, is, naar de aan de Middelburgsche Courant wordt gemeld, besloten, te trachten een hulp- of voorschotbank op te richten, waardoor kredieten verleend kunnen worden, hetzij op effecten, hetzij op landerijen, wanneer de eigendom door twee geloofwaardige personen bewezen wordt, bij gebrek aan koopakten of eigendomsbewijzen.

Verder zal worden getracht, een gemakkelijker wijze van verwisseling van Belgisch in Nederlands geld te verkrijgen.

De vergadering werd door ruim 250 personen bezocht.

De tegenspraak in ons vorig avondblad van het bericht omtrent een bewaking of gevangenhouding van kardinaal Mercier en verschillende Belgische priesters, wordt nu ook in een telegram van Wolff's bureau uit Berlijn bevestigd.

De gouverneur-generaal van België heeft besloten, dat over de leden van de vroegere burgerwacht toezicht zal worden uitgeoefend. Al de personen die van de vroeger bestaande burgerwacht deel hebben uitgemaakt, welk ook het tijdstip is, waarop zij hun wapens hebben neergelegd, moeten zich op het bureel der artillerieskazerne te Lier op de controlelijsten laten inschrijven. Daarbij moet ieder lid van de burgerwacht, om te bewijzen dat het zich voortaan als vreedzaam burger zal gedragen, de volgende verklaring afleggen:

“Ik (naam, beroep enz.) verklaar bij wijze van eed, tijdens de tegenwoordige oorlog niet meer tegen Duitsland de wapens op te nemen, buitendien mij ook aan geen vijandelijke daad jegens de militaire en burgerlijke overheid schuldig te zullen maken.”

Wie deze verklaring weigert af te leggen, wordt als krijgsgevangene beschouwd.

's Maandags van iedere week zal een bijeenkomst van de op de lijsten ingeschreven leden der vroegere burgerwacht plaats hebben in de kazerne der artillerie te Lier.

Overtredingen van deze verordeningen zullen volgens kriegsrecht gestraft worden.

Voor het overige kunnen de leden der burgerwacht hun gewone bezigheden blijven waarnemen.

De Scheldebrug bij Burcht zal dagelijks voor het doorvaren van schepen van 10 tot 12 uur geopend worden, in zover dit met de krijgsbelangen overeenkomt.

Alle Antwerpse bladen hebben bij de jaarwisseling het volgende stukje opgenomen:

Voor onze gevallen helden,

Medeburgers,

Dat bij het begin van het nieuwe jaar onze eerste gedachte zij voor onze doden, voor onze dappere soldaten gevallen ter verdediging van ons land en van ons recht.

Een man is geen man, en een volk is geen volk die niet alles veil hebben voor hun eer en voor hun plicht.

Moge de eeuwige rust zacht zijn voor hen die bezield door dit fiere bewustzijn, de heldendood stierven voor het vaderland.

Hun gedachtenis zullen wij in ere houden. Reeds hebben Antwerpen en zijn voorgeborchten begonnen hun schuld te kwijten. Maar wij moeten er voor zorgen dat de natie blijft waken over de weduwen en wezen zo diep beproefd, voortaan kinderen des vaderlands.

Terwijl wij onze doden en onze plichten tegenover hen gedenken, spreken wij aan de bevolking van Antwerpen en der gemeenten der omheining onze dank uit voor de kalmte, de waardigheid en het onwrikbaar vertrouwen in de toekomst door haar onder de meest tragische en de diepst grievende omstandigheden betoond.

Een land waar men zo strijdt, zo sterft en zo lijdt kan niet vergaan.

De voorzitter der Intercommunale commissie

Louis Franck.

Voor dit stukje heeft de heer Franck, naar men ons meldt, 2 dagen gevangen gezeten.

Aan een beschrijving van de heer Herbert Hoover, voorzitter der Belgische steuncommissie, ontlene wij dat aan de Franse bevolking in het Maasdal, even bezuiden de Belgische grens, hulp is geboden. Daar verkeren de arme boeren en landarbeiders, ongeveer 10.000 in aantal, in nog droeviger omstandigheden dan de Belgen. Velen zijn er reeds van gebrek gestorven en de commissie heeft gemeend van haar beperkte voorraad levensmiddelen, toch een deel aan deze mensen te moeten afstaan.

Hoe beperkt de voorraad ter beschikking van de commissie is, blijkt wel uit de mededeling dat zij slechts tot 15 februari strekt. "Als er voor die tijd geen raad geschapt wordt, zal de wereld voor de grootste tragedie der geschiedenis staan; het mogelijke uitsterven van een geheel volk." Daarom wekt de heer Hoover alle mensenvrienden op de commissie tijdig van het nodige te voorzien.

Aan de grens van Zeeuws-Vlaanderen.

Een medewerker schrijft ons op 6 dezer:

"Ik kon het er niet langer uithouden; het was verschrikkelijk, meneer zoals die Duitsers alles opeisen", zegde de burgemeester van Middelburg hedenmiddag tegen me, toen ik een tochtje naar Heille maakte, ten einde eens iets naders te vernemen omtrent de geruchten, die in Sluis de ronde deden over de rekvisities der Duitsers.

Middelburg is een klein dorpje in het noorden van Vlaanderen, vlak bij de Hollandse grens. Het eerste huisje staat drie meter van onze

grenspaal. De tramlijn van Aardenburg naar Brugge loopt dwars door het dorpje heen. Heel Middelburg telt 800 inwoners, die voor het merendeel boerenarbeiders en kleine boeren zijn. De burgemeester, die met zijn familie was gevlucht naar een goede kennis te Heille, het eerste Hollandse dorpje nabij Middelburg, is een klein, gemoedelijk, bejaard dorpsburgemeestertje, die in een onogelijk dorp de dagelijkse zaken in vreedetijd wel weet te leiden, wanneer hij door een meer bijdehandse secretaris wordt bijgestaan, maar wiens hoofd op hol geraakt, zodra er iets buitengewoons geschiedt, laat staan als de Duitsers komen rekwisitionneren.

“Is het dan zo erg, burgemeester?” vroeg ik heel belangstellend, “ik heb juist in de krant gelezen, dat de Duitse regering voortaan geen levensmiddelen van de Belgen zal opeisen.”

“Niets meer opeisen”, riep de goede man verbaasd uit, “niets meer opeisen, meneer! Neen maar, nu zal ik u eens even vertellen, wat ik me zo herinner, wat wij in de laatste tijd moesten leveren aan de verschillende commandanten. Daar heb je eerst de commandant van Heist. Die man kwam vorige week 30 koeien, 40 kilo boter, 800 kilo stro en 800 kilo haver opeisen. Dat moest zaterdag geleverd worden. Vrijdag kwam de commandant van Brugge. Die zegde weer, dat we niet bij Heist behoorden, maar bij Brugge. Daarom moesten we hem de 30 koeien leveren. En zie nu eens meneer, in ons dorpje wonen geen rijke mensen. We zijn allemaal blij, dat we fatsoenlijk ons brood kunnen verdienen. Waar moeten wij dat alles vandaan halen? Daar komt nog bij, dat de meeste boeren al het vee over de grens op Hollands gebied hebben gebracht. U kan de beesten daar in de verte zien staan, daar, onder dat strooien afdak.”

Ik zag in de verte vlak op de grens een soort stal van stro en planken in elkaar gezet. “Ja meneer, daar staan de koeien uit Middelburg. En als de Duitser het hierbij nu maar had gelaten! Maar neen hoor!

Zaterdagmorgen komt er bericht van de commandant van Heist, dar voor 6 uur Duitse tijd diezelfde avond te Hoeke, dat is een klein dorpje niet ver van hier, moest geleverd worden: 3500 kilo rundvlees, 40 verse eieren, 1600 kilo haver, 1600 kilo hooi, 1600 kilo stro, en een onbepaald aantal kalkoenen en eenden. En in heel Middelburg is geen kalkoen te vinden, meneer; nietwaar?”, vroeg hij ter bevestiging aan een der omstaanders, die dadelijk toestemmend knikte. “En er zijn geen verse eieren in Middelburg”, viel de vrouw van de burgemeester bij. “Alle kippen zijn er weg.” “Ik heb toch mijn best gedaan, meneer”, begon de burgemeester weer, “ik heb de ganse dag er voor gelopen, en heb alles kunnen leveren op 500 kilo haver na. Ik was bevreesd dat ze mij weer zouden gevangen nemen. Want dat hebben ze al eens gedaan, en mij toen naar Heist gebracht; en daar heb ik genoeg van. En nu ben ik zaterdagavond met mijn familie naar hier gekomen. Die Duitsers kunnen wel zo veel vragen. Wij hebben vroeger als eens 2000 kilo varkensvlees aan de commandant van Heist geleverd. En wil ik u nu eens wat vertellen, meneer”, zegde de burgemeester, terwijl hij in zijn binnenzak tastte, en een papier te voorschijn haalde, “ik heb het direct opgetekend, toen ik het hoorde. Er is nu aan het raadhuis te Middelburg aangeplakt, dat binnen 8 weken geleverd moet worden: 50.000 kilo tarwe, 50.000 kilo haver, 5000 kilo bonen of erwten, 150.000 kilo stro en 900 zwijnen. Dat kan met geen mogelijkheid. Want de commandant van Moerkerke, die ook al eens 500 kilo haver en 30 flessen wijn heeft opgeëist, zal eerstdaags ook wel weer eens komen. Wijn drinken de Duitsers veel, meneer. Onlangs kwamen twee jonge officieren bij de pastoor om wijn te drinken. Deze gaf hun de flessen, er bijvoegend dat ze de wijn maar bij de burgemeester moesten gaan opdrieken, want die had een paar jonge dochters in huis. Deze zouden hen dan wel bedienen.

En toen zijn ze bij mij gekomen, meneer. Maar de pastoor heeft later daarvoor zijn loon gekregen. Want, weet je, hij had bijna al zijn wijn begraven. En nu heeft de man, die de wijn begraven had, hem verraden, zodat hij zelf voor de Duitsers de wijn moest opgraven en inleveren. Dat is zijn verdiende loon.” En de burgemeester glimlachte even, toen hij deze woorden uitsprak. “Ja, meneer, zo heeft de burgemeester van Lapscheure ook zijn loon gekregen. Die heeft telkens tegen de Duitsers, die bij hem goederen kwamen opeisen, gezegd: “Ga naar Middelburg, dat is een rijk dorp, en er is vee in overvloed.” U kan er zich zelf van overtuigen, dat er niets is. En nu hoor ik, dat sedert gisteren 150 doodskophuzaren in Lapscheure zijn. De kerk is tot paardenstal ingericht. Die burgemeester heeft nu ook, wat hem toekomt.”

Na nog enkele opmerkingen van minder vriendschappelijke aard over de Duitsers te hebben vernomen, nam ik afscheid van de burgemeester van het eens zo bloeiende Middelburg, en stapte over de slijkerige wegen naar de grens. Vlak bij deze, op Hollands gebied, stond de koeienstal, waarover de burgemeester van Middelburg zojuist met mij had gesproken. 48 koeien waren er in ondergebracht. Even verder begon het dorpje; het was er stil en somber. De mensen liepen telkens over de grens gepakt en gezakt, en kwamen met lege manden en korven terug. Ze brachten hun goederen in veiligheid, om bij het minste onraad, zo snel mogelijk over de grens te kunnen vluchten. De stemming van de inwoners was droefgeestig, en allen, die ik sprak, zagen de toekomstige dagen voor het dorpje met angst tegemoet. En de stilte, die in de lange dorpsstraat heerste, werd af en toe onderbroken door het gebulder van de kanonnen aan de IJzer.

Uit België.

Men meldt aan het Centrum uit Maaseik:

Een Amerikaans student te Leuven, sedert ruim een maand gevangen, is door de Duitsers weer op vrije voeten gesteld. In de laatste dagen arresteerden de Duitsers tal van personen, die brieven of dagbladen bij zich droegen, toen ze de grens overschreven. Zoveel personen werden gearresteerd, dat de Duitsers het aantal amigó's moesten uitbreiden. Zij, die de boete van 10 tot 20 frank betaalden, moesten aanstonds weer vertrekken. De Duitsers zouden gaarne zien, dat de sinds maanden gesloten bank weer zou worden geopend; doch de bankdirecteur, een Nederlander, is in militaire dienst. Om enig idee te geven van de wijze, waarop de Duitsers rekvisities doen, mag vermeld worden, dat het kleine dorpje Kinrooi opgelegd is voor april 7000 kg haver te leveren. De burgemeesters hebben het verbazend druk met al die rekvisities; zij moeten zorgen, dat de bevelen worden uitgevoerd en dat de rekvisities over de gemeentenaren worden verdeeld. De gemeente ontvangt dan één bon. In het kanton Maaseik ontvangen alle burgemeesters inschrijvingsbiljetten, een dik boekdeel vormend. Tal van vragen moeten worden beantwoord, als: hoe groot zijn de bezittingen der gemeente? Welke bedrijven exploiteert de gemeente? Exploiteert de gemeente trams? Is er een postkantoor, een douanekantoor? De lijsten zijn gedrukt in het Vlaams en Duits. De slotvraag luidt: Wat wenst ge voor uw gemeente? Is het een wonder, dat vele burgemeesters zich niet kunnen weerhouden om in te vullen wat hun op het hart ligt, zoals: bevrijding van het Duitse juk en dergelijke antwoorden? Op de kommandantur te Maaseik moesten de burgemeesters komen met de ingevulde lijsten. Een hunner had blijkbaar de lijsten niet ingevuld naar de zin der Duitsers; want zijn verblijf bij Herr Oberst duurde zo abnormaal lang, dat de andere burgemeesters werd aangezegd, huiswaarts te gaan, na zeer lang wachten, en op een bepaalde datum weer terug te komen.

Men meldt uit Antwerpen:

Mensen, die - misschien niet alleen op hygiënische gronden - het naar veler inzien gezonde bruin brood voor minder verteerbaar houden, zullen blij zijn met het bericht van één van onze bladen, dat “voorspelt”, dat we eerlang weer wittebrood gaan krijgen. Dank zij de aanzienlijke toevoer van zuiver wit Amerikaans meel zou dit mogelijk worden. De prijs van het wittebrood zou dan op 25 centiemen komen, wat tenslotte een dure versnapering moet heten.

Onlangs berichtten wij het volgende:

“Dat er een bijna algemene stilstand is in de diamantnijverheid te Antwerpen, wordt bewezen door het feit, dat er op de ongeveer 5000 molens, welke in die stad zijn, op het ogenblik slechts rond 200 draaien.”

De algemene Nederlandse diamantbewerkersbond tekent hierbij protest aan in zijn weekblad:

De zaak wordt hier nog te rooskleurig voorgesteld. Naar ons uit de beste bron wordt bericht, zijn op het ogenblik te Antwerpen ten hoogste 60 molens bezet.

Vrijdag 8 januari 1915 – avondeditie

Rotterdam – Voor de Belgen.

Het stoomschip Calcutta is uit Halifax alhier aangekomen met 3000 ton tarwe en 1000 ton andere levensmiddelen voor de Belgen. Dit is een geschenk van Montreal.

Belgische vluchtelingen.

Van de Belgische vluchtelingen, die tot dusver in het Uraniumhotel alhier verblijf hielden, zijn hedenvoormiddag ongeveer 500 mannen, vrouwen en kinderen per extra trein overgebracht naar Gouda, waar zij in het vluchtelingenkamp worden opgenomen. Van de ongeveer 200 die nu nog in het hotel vertoeven, vertrekken in de loop van deze week een 120 naar Engeland, terwijl dan alleen de zieken nog overblijven.

Van het westelijke gevechtsterrein.

Londen, 8 januari. De "Franse ooggetuige" geeft ter aanvulling van de laconieke communiqués een pakkende beschrijving van de inneming van Sint Joris. Sint Joris, zo vertelt hij, bestaat slechts uit enige huizen tussen het IJzerkanaal en de weg. Het water maakte de plaats ontoegankelijk op elke andere manier dan langs de weg en de dijk ten zuiden van het kanaal. Overal elders was water, of dunne modder tot kniehoogte. Sint Joris was door de vijand in een fort veranderd met wallen met kijkgaten en verschansingen van zakken met aarde gevuld. Snelvuurkanonnen beheersten de beide wegen. Marinesoldaten en wielrijders aan wie met een afdeling dragonders opgedragen was het gehucht te nemen, rukten naar Sint Joris op, voortdurend loopgraven makend en beschermingen opwerpend. Op deze wijze bereikten zij het huis van de veerman, van waar zij hun aanval deden.

Ondanks het hevige vuur van de vijand slaagden enige marinesoldaten er in met behulp van een kleine boot een kanon in stelling te brengen op korte afstand van de huizen van Sint Joris, die in puin geschoten werden. Tegelijkertijd rukten de Belgische troepen door de modder voorwaarts en een detachement marinesoldaten nam een stelling in in twee hoeven, van waar het de vijand bestreek, die Sint Joris verdedigde. De marinesoldaten, die langs de weg ingegraven waren, rukten vooruit en de laatste Duitse

marinesoldaten, die in Sint Joris gebleven waren, gaven zich over. Er werden ongeveer 300 lijken in de puinhopen van het dorp gevonden.

Een Duitse vlieger heeft boven Duinkerken een brief laten vallen van twee gevangen genomen Franse vliegers. Daarin wordt medegedeeld, dat hun machine op 2400 meter hoogte begon te haperen. Zij trachtten terug te keren, doch de motor wilde zijn werk niet doen. Ieper was in het gezicht, doch hun toestel ging voort met dalen en met woede in hun hart waren zij gedwongen te landen. Gedurende hun daling bleven de kanonnen op hen vuren. Het vliegtuig slingerde van de door de ontploffende granaten veroorzaakte luchtgolven. De infanterie vuurde eveneens op hen, doch zij kwamen ongedeerd beneden. Onmiddellijk trachtten zij hun toestel te verbranden, doch slaagden daarin niet, aangezien de Duitse soldaten naderden en dreigden te schieten en de benzine weigerde vuur te vatten. Eindelijk loste één van hen met zijn geweer een schot in het benzinereservoir, waarop een hagel van kogels over hen neerkwam. De andere kon de benzine eindelijk met zijn laatste lucifer in brand steken. Hoe zij aan de dood ontkomen zijn, weten zij niet, want er werd van vlakbij op hen geschoten.

Van Franse zijde.

Aan het heden door het Franse gezantschap in Den Haag openbaar gemaakte communiqué betreffende de krijgsverrichtingen is het volgende ontleend:

De 6e januari hadden van de zee tot de Leie geschutgevechten plaats, waarin bijna voortdurend het voordeel aan onze zijde was.

Onze batterijen hebben Duitse vliegers op de vlucht gejaagd, die zich naar Duinkerken richtten; voorts hebben ze het vuur gedoogd van de mijnenwerpers.

In de buurt van Zillebeke heeft de vijand hevig, doch zonder succes het Belgische bruggenhoofd gebombardeerd, ten zuiden van Diksmuide.

Kardinaal Mercier.

De correspondent van De Tijd te Roosendaal deelt nader mee, dat kardinaal Mercier nog op dit oogenblik in zover van zijn vrijheid is beroofd, dat hij Mechelen niet mag verlaten.

De deken van Antwerpen, mgr. Cleynhens, heeft dit de correspondent nog hedenmorgen om zeven uur, nadat hij een bijzondere koerier uit Mechelen had ontvangen, met de meeste beslistheid bevestigd. Men wacht uit Berlijn een nadere beslissing.

De drukker van het herderlijk schrijven van kardinaal Mercier, de heer Dessain, is veroordeeld tot een boete van 500 mark of 50 dagen hechtenis.

Verder verzekert de correspondent van De Tijd, dat vijf priesters van zaterdagmiddag tot zondagmorgen hebben gevangen gezeten. De betrokkenen zijn bereid hiervan beëdigde getuigenissen af te leggen.

Wat wij van de Belgen kunnen leren.

In een artikel "De Belgen en wij" heeft Neerlandia het over de dingen, die de Belgen tijdens hun gedwongen verblijf hier te lande konden opdoen, en wat ons volk van de Belgen kon leren. Aan het slot lezen wij:

"In dat alles ligt natuurlijk ook voordeel aan onze kant. In de omgang toch kunnen wij tot ons profijt heel wat van de Belgen overnemen. Konden wij maar wat van hun ongedwongenheid, hun vrije trant, hun vrolijker levensuiting, hun zwier leren! Dat zou heel goed samengaan

met behoud van degelijkheid, schoon er wat verloren ging van die deftigheid, die de bastaard van de ernst is geheten.

“Onze kapitalisten en zakenmensen konden ook wat van het voorbeeld der Belgen leren. Er zijn er onder onze landgenoten, die wel heel vlug zijn met hun oordeel van onsoliditeit voor de Belgen! Onsolide! Hoe zou een klein land in handel en nijverheid, ook in land- en tuinbouw, in de bloem- en boomkwekerij, zo’n geweldige vlucht hebben kunnen nemen, als het onsolide was!

“Neen, dan verdient het veeleer onsolide te heten, dat zovelen onzer landgenoten voortduren hun geld steken in Amerikaanse fondsen, zoals ze het vroeger in Spaanse en weten wij wat voor andere papieren hebben gedaan! Multatuli sprak van sjacheren in integralen. De Belg steekt liever zijn geld in eigen ondernemingen, niet alleen in België, maar overal op de wereld. Vraag niet in welke landen onder de zon Belgisch kapitaal in grote ondernemingen is belegd. In welke landen is het dat niet!

“Wij spraken van de taal. Ook daarin konden wij wat van de Vlamingen leren. Laten zij die het voorrecht hebben met Vlaams sprekende Belgische vluchtelingen om te gaan, het oor goed te luisteren leggen. Laten vooral de schrijvers het doen, de krantenschrijvers in de eerste plaats. Men vergelijke eens de kleurrijke, dikwijls gespierde, veelal schilderachtige, aan verscheidenheid van uitdrukking rijke taal van Vlaamse kranten en boeken, met de al te vaak kleurloze, vlakke, eentonige taal van de onze.

En dan zijn er nog altijd van die kortzichtigen onder onze landgenoten, die lachen om uitspraak en woordkeuze bij Vlamingen, omdat zij verschillen van de onze! Dom bedrijf!”

Bij het spoorwegongeluk bij Kapellen, waar zondag jl. een personentrein uit Antwerpen in botsing is geweest met een lege trein, zijn, naar het Handelsblad van een ooggetuige verneemt, onder de gewonden ook twee Oostenrijkers, die met hun echtgenoten te Scheveningen wonen. Zij worden nu verpleegd in het ziekenhuis te Antwerpen.